

bl. Janez Pavel II

Papež Janez Pavel II. je bil 264. papež (1) oziroma 263. naslednik apostola Petra v vesoljni Cerkvi. Karol Jozef Wojtyła, ki je bil za papeža izvoljen 16. oktobra 1978, se je rodil 18. maja 1920, v Wadowicah blizu Krakova na Poljskem. Bil je mlajši od dveh sinov Karola Wojtyle in Emilie Kaczorowske.

Po zaključeni srednji šoli Marcin Wadowita v Wadowicah se je leta 1938 vpisal na jagelonsko univerzo v Krakovu. Ko so nemške okupacijske sile univerzo leta 1939 zaprle, se je za obdobje štirih let zaposlil. Najprej je delal v kamnolomu, nato pa v kemični tovarni Solvay, s čimer si je zaslužil sredstva za preživljanje, obenem pa se je na ta način izognil deportaciji v Nemčijo. Leta 1942 je v sebi prepoznal klic v duhovniški stan, zato je začel obiskovati predavanja v skrivnem bogoslovnem semenišču v Krakovu, ki ga je vodil nadškof kardinal Adam Sapieha. V tistem času je bil tudi med pobudniki Rapsodijskega gledališča, ki je prav tako delovalo na skrivaj. Po končani vojni je študij do duhovniškega posvečenja, ki ga je prejel 1. novembra 1946 v Krakovu, nadaljeval v bogoslovnem semenišču in na teološki fakulteti jagelonske univerze. Kardinal Sapieha je mladega duhovnika Wojtyło poslal na študij v Rim, kjer je leta 1948 opravil doktorat iz teologije na temo vere v delih sv. Janeza od Križa. V študijskih letih je med počitnicami opravljal dušnopastirsko delo med poljskimi izseljenci v Rimu in med begunci v Franciji, Belgiji in na Nizozemskem.

Po končanem študiju se je leta 1948 vrnil na Poljsko, kjer je deloval kot kaplan v župniji Niegovič blizu Krakova, nato pa v župniji sv. Florijana v samem mestu. Do leta 1951 je bil univerzitetni kaplan in tedaj se je znova lotil filozofskega in teološkega študija. Leta 1953 je na katoliški univerzi v Lublinu predstavil tezo o možnosti utemeljitve krščanske etike na etiki Maxa Schelerja. Pozneje je postal profesor moralne teologije in etike v krakovskem semenišču in na teološki fakulteti v Lublinu.

Papež Pij XII. (1939–1958) ga je 4. julija 1958 imenoval za pomožnega krakovskega škofa. Škofovsko posvečenje je prejel 28. septembra 1958 v wawelski katedrali. Papež Janez XXIII. (1958–1963) ga je 13. januarja 1964 imenoval za krakovskega nadškofa, papež Pavel VI. (1963–1978) pa ga je 26. junija 1967 imenoval za kardinala. Kot krakovski pomožni škof in nadškof je sodeloval na drugem vatikanskem cerkvenem zboru, kjer je veliko prispeval k oblikovanju Pastoralne konstitucije o Cerkvi v sedanjem svetu. (2) Kardinal Wojtyła se je udeležil tudi petih zasedanj škofovske sinode, (3) ki so potekali pred njegovo izvolitvijo. Za papeža je bil izvoljen 22. septembra 1978. Umrl je v soboto, 2. aprila 2005, ob 21.37 v apostolski palači v Vatikanu.

Od začetka papeževanja je opravil 146 pastoralnih obiskov v Italiji, kot rimski škof pa je obiskal 317 od 333 župnij na ozemlju rimske škofije. Izven Italije je na mednarodne pastoralne obiske, ki so izraz pastoralne skrbi Petrovega naslednika, potoval 104-krat. V tujino, v Lurd v Franciji, je zadnjič poromal 14. in 15. avgusta 2004, ko je tam sklenil

slovesnosti ob 150. obletnici razglasitve verske resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju. Zadnje apostolsko potovanje na ozemlju Italije, katere primas (4) je rimski škof, je opravil 5. septembra 2004, v Loreto, kjer je za blažena razglasil dva člana Katoliške akcije.

Papež Janez Pavel II. je dvakrat obiskal tudi Slovenijo: prvič od 17. do 19. maja 1996, ko je obiskal vse tri škofije, drugič pa 19. septembra 1999, ko je v Mariboru za blaženega razglasil škofa Antona Martina Slomška.

Med glavne dokumente njegovega papeževanja sodi štirinajst okrožnic, petnajst apostolskih spodbud, enajst apostolskih konstitucij in štiriinštirideset apostolskih pisem. Janez Pavel II. je napisal tudi pet knjig: *Prestopiti prag upanja* (1994), *Dar in skrivnost: ob 50. obletnici mojega duhovništva* (1996), *Rimski triptih* (2003), »*Vstanite, pojdimo!*« (2004) in *Spomin in identiteta* (2005).

Sveti oče je razglasil 1.345 blaženih in 483 svetnikov, skupno torej 1828 oseb, ki so dosegle čast oltarja. Vodil je devet konzistorijev, (5) na katerih je imenoval 231 kardinalov, imenovanja enega kardinala pa ostajajo *in pectore*. (6) Vodil je šest plenarnih zasedanj kardinalskega kolegija. Od leta 1978 dalje je sklical petnajst zasedanj škofovske sinode: šest rednih splošnih zasedanj (1980, 1983, 1987, 1990, 1994, 2001), eno izredno splošno zasedanje (1985) in osem posebnih zasedanj (1980, 1991, 1994, 1995, 1997, 1998 in 1999).

Noben papež v zgodovini se doslej še ni srečal s tako velikim številom ljudi kot Janez Pavel II. Na več kot 1160. splošnih avdiencah, ki jih je imel ob sredah, se je srečal s približno 17,6 milijonov vernikov. Potrebno je prišteti še posebne avdiencie in maše, ki se jih je samo v jubilejnem letu 2000 udeležilo več kot osem milijonov romarjev. Na milijone vernikov je nagovoril na pastoralnih obiskih v Italiji in po svetu. Rekordno število beležijo tudi avdiencie za politične voditelje. Opravil je 38 uradnih obiskov, imel 737 avdienc ali srečanj s predsedniki držav ter 245 avdienc s predsedniki vlad.